

[Aage Frandsen.]

at vi fra socialistisk folkeparti stort set er enige med regeringen. Men der er altså nogle punkter, hvor der er en nuanceforskel mellem vore tanker og regeringens forslag, som det allerede kom frem ved den forrige behandling af regeringens forslag i februar måned.

Dernæst skal jeg vende mig til de punkter, hvor vi kan sige vi ikke er rigtig enige med regeringen.

Det gælder for det første spørgsmålet om, hvordan midlerne skal tilvejebringes. Vi mener, at det, vi her skal skabe, er en ordning, som sikrer lønmodtagerne andel i den merværdi, der skabes i virksomhederne, og så er spørgsmålet: hvordan finder vi en metode, som nogenlunde opfylder dette formål? Her mener vi at lønsumskriteriet er en dårlig metode. Vi har selv peget på, at værditilvæksten ville være bedre, simpelt hen fordi værditilvæksten nogenlunde udtrykker en virksomheds ydeevne, i hvert fald langt bedre end lønsumskriteriet. Lønsumskriteriet vil virke hårdt over for visse virksomheder, specielt de arbejdskraftintensive virksomheder — det drejer sig bl.a. om håndværksvirksomheder og detailhandel — mens på den anden side de virksomheder, som ikke beskæftiger megen arbejdskraft, men har en stor kapitalinvestering, ved denne metode ikke bliver, hvad skal vi sige, beskattet. Det glæder mig selvfølgelig, at regeringen i § 42 ligesom åbner en mulighed for, at vi på længere sigt går over til en anden ordning, hvorefter lønmodtagerfonden eventuelt finansieres helt eller delvis gennem overskuddet i virksomhederne. Dertil må vi sige: når vi nu laver en eller anden ordning, skulle vi så ikke lave den god og ordentlig med det samme i stedet for at begynde med en ordning med lønsum og så senere eventuelt gå over til en anden ordning?

Med hensyn til midlernes tilvejebringelse mener vi også, at regeringens forslag om, at også det offentlige skal bidrage på lige fod med det private erhvervsliv, er en forkert ordning; det vil være at flytte nogle midler fra én kasse over i en anden kasse. Vi mener, at det offentliges bidrag i stedet skal begrænses, så det svarer til det, som det offentlige i øjeblikket yder direkte til det private erhvervsliv. Det offentlige yder i øjeblikket støtte til det private erhvervsliv

bl.a. via egnsudviklingsstøtte, via støtten til Finansieringsinstituttet for Industri og Håndværk og via støtten til skibsværfterne. Det ville være naturligt med de formål, som vi har med en lønmodtagerfond, at man afskaffer denne form for direkte støtte til erhvervslivet, men i stedet for lader lønmodtagerfonden udøve disse opgaver og samtidig lader det offentlige bidrage med en støtte til lønmodtagerfonden.

Det andet punkt, hvor vi kan sige vi er uenige med regeringen, er i spørgsmålet om den centrale fonds ledelse. Hr. Erik Andersen (Fr.borg amt) var i sit indlæg inde på forskellige muligheder, som ændrer noget af det, som ligger i regeringens forslag, og det kan vi kun være glade ved, for det, vi frygter i forbindelse med regeringens forslag, er, at der opbygges et system, hvor der gives ret væsentlige beføjelser, meget væsentlige beføjelser, til et organ, der er meget indirekte valgt. Dermed svækkes den direkte demokratiske kontrol. Derfor har vi påpeget, at man i stedet for at lade organisationernes top vælge skulle lade tillidsmandskredsen vælge. Når vi siger tillidsmændene og ikke de enkelte lønmodtagere, er det for at undgå en besværlig valgmetode, men muligvis ville det være rigtigt at sige, at det skulle være samtlige lønmodtagere, der skulle deltage i valget. På den måde, vi har foreslået, undgår man i hvert tilfælde dette meget indirekte valgsystem, som ligger i regeringens forslag.

Vi har også peget på, at man muligvis i repræsentantskabet kunne dele op i brancher og i regionale enheder, ikke fordi man skal splitte den centrale fonds beføjelser op, men for ligesom at søge at dele nogle beføjelser ud og få diskussionen i repræsentantskabet bl.a. via brancher og geografiske enheder. På denne måde ville man også udbygge muligheden for en mere direkte demokratisk kontrol.

Det tredje punkt, hvor vi er uenige med regeringen, er i spørgsmålet om udbetalingen. Vi mener, at hensigten med dette forslag for det første er at øge den kollektive opsparing, for det andet at styrke arbejdspladsdemokratiet, for det tredje at sikre en styring af kapitalen og for det fjerde at sikre lønmodtagerne del i merværdien og dermed også en udligning af indkomst og formuer. Derimod er vi ikke enige i det, som